

Manifest científic en suport de les ZEPA (Zones d'Especial Protecció per les Aus) a la Plana de Lleida

6 de novembre de 2025

Davant les recents declaracions i mobilitzacions que qüestionen la validesa i utilitat de les Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) a la Plana de Lleida, les persones sotasignades —científics i científiques vinculats a la recerca en ecologia, agricultura i gestió del territori— considerem necessari aportar una visió objectiva i fonamentada en dades sobre l'origen, els objectius i els resultats d'aquestes figures de protecció.

En aquest sentit, volem manifestar que:

1. Les ZEPA no són una imposició arbitrària

La seva designació respon a la Directiva Aus (2009/147/CE), que tots els estats membres de la Unió Europea han d'aplicar per garantir la conservació d'espècies incloses en l'Annex I de la mateixa Directiva. Entre elles hi trobem la ganga (*Pterocles alchata*), la xurra (*Pterocles orientalis*), el sisó (*Tetrax tetrax*), el xoriguer petit (*Falco naumanni*), la terrorola comuna (*Calandrella brachydactyla*), l'alosa becuda (*Chersophilus duponti*) o la trenca (*Lanius minor*).

La creació de les ZEPA no va ser una decisió política arbitrària, sinó una obligació derivada de la normativa europea. De fet, la Comissió Europea va obrir un procediment d'infracció a l'Estat espanyol que va culminar amb dues sentències condemnatòries del Tribunal de Justícia de la Unió Europea: una per no protegir adequadament les aus estepàries incloses a la Directiva Aus, i una segona per haver autoritzat el projecte del canal Segarra-Garrigues sense adoptar les mesures preventives necessàries per evitar-ne l'impacte sobre zones que haurien d'haver estat declarades ZEPA.

La Plana de Lleida és un dels darrers refugis per aquest conjunt d'espècies en regressió arreu d'Europa, algunes de les quals estan catalogades com *en perill d'extinció* o com a *vulnerables* a Catalunya (Decret 172/2022). Aproximadament el 32 % de les espècies d'ocells considerades "En perill" i el 25 % de les "Vulnerables" a Catalunya mantenen poblacions reproductores dins les ZEPA de la Plana de Lleida. Aquestes espècies, fortament vinculades als paisatges agrícoles extensius de secà, han patit una davallada severa a causa de la transformació

Manifiesto científico en apoyo de las ZEPA (Zonas de Especial Protección para las Aves) en la Plana de Lleida

6 de noviembre de 2025

Ante las recientes declaraciones y movilizaciones que cuestionan la validez y utilidad de las Zonas de Especial Protección para las Aves (ZEPA) en la Plana de Lleida, las personas firmantes —científicos y científicas vinculados a la investigación en ecología, agricultura y gestión del territorio— consideramos necesario aportar una visión objetiva y basada en datos sobre el origen, los objetivos y los resultados de estas figuras de protección.

En este sentido, queremos manifestar que:

1. Las ZEPA no son una imposición arbitraria

Su designación responde a la Directiva Aves (2009/147/CE), que todos los Estados miembros de la Unión Europea deben aplicar para garantizar la conservación de especies incluidas en el Anexo I de dicha Directiva. Entre ellas se encuentran la ganga (*Pterocles alchata*), la ortega (*Pterocles orientalis*), el sisón (*Tetrax tetrax*), el cernícalo primilla (*Falco naumanni*), la terrera común (*Calandrella brachydactyla*), la alondra ricotí (*Chersophilus duponti*) o la alcaudón chico (*Lanius minor*).

La creación de las ZEPA no fue una decisión política arbitraria, sino una obligación derivada de la normativa europea. De hecho, la Comisión Europea abrió un procedimiento de infracción contra el Estado español que culminó con dos sentencias condenatorias del Tribunal de Justicia de la Unión Europea: una por no proteger adecuadamente a las aves esteparias incluidas en la Directiva Aves, y otra por haber autorizado el proyecto del canal Segarra-Garrigues sin adoptar las medidas preventivas necesarias para evitar su impacto sobre zonas que deberían haber sido declaradas ZEPA.

La Plana de Lleida es uno de los últimos refugios para este conjunto de especies en regresión en toda Europa, algunas de las cuales están catalogadas como en peligro de extinción o vulnerables en Cataluña (Decreto 172/2022). Aproximadamente el 32 % de las especies de aves consideradas "En peligro" y el 25 % de las "Vulnerables" en Cataluña mantienen poblaciones reproductoras dentro de las ZEPA de la Plana de Lleida. Estas especies, estrechamente vinculadas a los paisajes agrícolas extensivos de secano, han

intensiva del medi i a la pèrdua de mosaic agrari. Segons l'Informe de l'Estat de la Natura a Catalunya 2020, les aus dels secans de caire estèpic han disminuït un 27% entre 2002 i 2019, i un 42% fins al 2024, segons el programa SOCC (Seguiment d'Ocells Comuns de Catalunya).

Les ZEPA van ser declarades per garantir la conservació d'aquests hàbitats agrícoles de secà i de les espècies que en depenen, donant compliment a les responsabilitats europees de conservació de la biodiversitat.

2. La delimitació de les ZEPA es basa en dades científiques sòlides i de llarga trajectòria

A Catalunya, la delimitació de les ZEPA es va basar en criteris científics i ornitològics objectius, fruit d'estudis realitzats per la Universitat de Barcelona (UB), l'Institut Català d'Ornitologia (ICO) i el Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC), en coherència amb la metodologia establerta per la Unió Europea per a la identificació de zones d'importància per a les aus. Catalunya disposa d'una de les sèries històriques més llargues i completes del sud d'Europa pel que fa al seguiment d'ocells d'ambients agrícoles, que va servir de base per a la delimitació de les millors zones a preservar per tal de conservar les poblacions d'aquestes espècies i els seus hàbitats. Des dels anys 80, diversos estudis o programes de seguiment i projectes de recerca —impulsats des del Grup Català d'Anellament, la UB, l'ICO, el CTFC, la Universitat de Lleida (UdL) o la mateixa Generalitat de Catalunya,— han proporcionat informació continuada i contrastada sobre l'evolució i la distribució de les espècies agrícoles de la Plana de Lleida. A més, nombrosos articles científics en revistes internacionals, informes tècnics i projectes europeus han documentat les tendències poblacionals, els canvis en la distribució i els efectes dels canvis d'ús del sòl, així com les mesures de gestió necessàries per garantir la supervivència d'aquestes espècies.

3. Els conflictes amb el conill de bosc no tenen relació amb les ZEPA

Des dels anys vuitanta del segle passat, les poblacions de conill de bosc a les comarques de la Plana de Lleida han experimentat fortes variacions, principalment com a resultat de la incidència de malalties víriques (mixomatosi i malaltia hemorràgica vírica), les quals, en combinació amb factors edàfics, climàtics, de disponibilitat d'aliment, pressió cinegètica i depredació, expliquen les variacions en l'abundància d'aquest mamífer al llarg dels anys i dels diferents sectors de la plana.

sufrido un declive severo debido a la transformación intensiva del medio y a la pérdida del mosaico agrario. Según el Informe del Estado de la Naturaleza en Cataluña 2020, las aves de los secanos de tipo estepario han disminuido un 27 % entre 2002 y 2019, y un 42 % hasta 2024, según el programa SOCC (Seguimiento de Aves Comunes de Cataluña).

Las ZEPA fueron declaradas para garantizar la conservación de estos hábitats agrícolas de secano y de las especies que de ellos dependen, dando cumplimiento a las responsabilidades europeas de conservación de la biodiversidad.

2. La delimitación de las ZEPA se basa en datos científicos sólidos y de larga trayectoria

En Cataluña, la delimitación de las ZEPA se basó en criterios científicos y ornitológicos objetivos, fruto de estudios realizados por la Universidad de Barcelona (UB), el Instituto Catalán de Ornitología (ICO) y el Centro de Ciencia y Tecnología Forestal de Cataluña (CTFC), en coherencia con la metodología establecida por la Unión Europea para la identificación de zonas de importancia para las aves. Cataluña dispone de una de las series históricas más largas y completas del sur de Europa en cuanto al seguimiento de aves de ambientes agrícolas, lo que sirvió de base para delimitar las mejores zonas a preservar para conservar las poblaciones de estas especies y sus hábitats. Desde los años 80, diversos estudios, programas de seguimiento y proyectos de investigación —impulsados por el Grupo Catalán de Anillamiento, la UB, el ICO, el CTFC, la Universidad de Lleida (UdL) o la propia Generalitat de Cataluña— han proporcionado información continuada y contrastada sobre la evolución y distribución de las especies agrícolas de la Plana de Lleida. Además, numerosos artículos científicos en revistas internacionales, informes técnicos y proyectos europeos han documentado las tendencias poblacionales, los cambios en la distribución y los efectos del cambio en los usos del suelo, así como las medidas de gestión necesarias para garantizar la supervivencia de estas especies.

3. Los conflictos con el conejo silvestre no tienen relación con las ZEPA

Desde los años ochenta, las poblaciones de conejo silvestre en las comarcas de la Plana de Lleida han experimentado fuertes variaciones, principalmente como resultado de la incidencia de enfermedades víricas (mixomatosis y enfermedad hemorrágica vírica), las cuales, junto con factores edáficos, climáticos, de disponibilidad de alimento, presión cinegética y depredación, explican las variaciones

No hi ha cap evidència científica que vinculi la declaració de les ZEPA amb un increment o una reducció de l'abundància de conills, ni en el temps ni en l'espai. Les densitats més elevades i les àrees més conflictives es troben en paisatges agrícoles intensius i altament fragmentats, fora de les ZEPA, especialment allà on la presència d'infraestructures com grans carreteres, vies de tren o canals de reg ofereix nous hàbitats per a l'establiment dels caus i actua com a corredor de dispersió. Això demostra que la dinàmica d'aquest lagomorf respon principalment a condicionants ecològics i territorials, i no a l'existència o no de les ZEPA.

4. Les ZEPA de la Plana de Lleida no augmenten el risc d'incendis

Segons la Base Cartogràfica d'Incendis Forestals del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, entre els anys 1986 i 2024 s'han cremat un total de 1.409 hectàrees dins l'àrea actualment delimitada per les ZEPA de la Plana de Lleida, la qual cosa representa aproximadament el 0,5 % de la superfície total cremada a Catalunya durant aquest període. Més de la meitat d'aquesta superfície (831 ha) es va cremar abans de l'aprovació, l'any 2010, del Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge dels Espais Naturals Protegits de la Plana de Lleida.

La gran extensió contínua d'hàbitats agrícoles de la Plana de Lleida —la més extensa de Catalunya— es tradueix en una de les zones amb menor risc i menor nombre d'incendis del país. Tot i que l'activitat agrícola és una de les principals causes d'inici d'incendis a Catalunya, les ignicions es poden produir tant dins com fora de les zones ZEPA, sense que hi hagi cap evidència que en les ZEPA el risc d'incendi sigui més elevat que en àrees similars fora de ZEPA.

En les ZEPA, igual que fora d'aquestes, s'hi poden declarar incendis, però la solució no és eliminar els marges, la vegetació natural ni la protecció ambiental, sinó mantenir una gestió activa —que no intensiva—, capaç de combinar la producció agrària amb la prevenció d'incendis i la conservació de la biodiversitat.

en la abundancia de este mamífero a lo largo de los años y de las diferentes zonas de la llanura.

No existe evidencia científica que vincule la declaración de las ZEPA con un incremento o una reducción de la abundancia de conejos, ni en el tiempo ni en el espacio. Las densidades más elevadas y las áreas más conflictivas se encuentran en paisajes agrícolas intensivos y altamente fragmentados, fuera de las ZEPA, especialmente donde la presencia de infraestructuras como grandes carreteras, vías de tren o canales de riego ofrece nuevos hábitats para el establecimiento de madrigueras y actúa como corredor de dispersión. Esto demuestra que la dinámica de este lagomorfo responde principalmente a condicionantes ecológicos y territoriales, y no a la existencia o no de las ZEPA.

4. Las ZEPA de la Plana de Lleida no aumentan el riesgo de incendios

Según la Base Cartográfica de Incendios Forestales del Departamento de Agricultura, Ganadería, Pesca y Alimentación, entre 1986 y 2024 se han quemado un total de 1.409 hectáreas dentro del área actualmente delimitada por las ZEPA de la Plana de Lleida, lo que representa aproximadamente el 0,5 % de la superficie total quemada en Cataluña durante este periodo. Más de la mitad de esta superficie (831 ha) se quemó antes de la aprobación, en 2010, del Plan especial de protección del medio natural y del paisaje de los Espacios Naturales Protegidos de la Plana de Lleida.

La gran extensión continua de hábitats agrícolas de la Plana de Lleida —la más extensa de Cataluña— la convierte en una de las zonas con menor riesgo y menor número de incendios del país. Aunque la actividad agrícola es una de las principales causas de inicio de incendios en Cataluña, las igniciones pueden producirse tanto dentro como fuera de las zonas ZEPA, sin que exista evidencia de que dentro de las ZEPA el riesgo de incendio sea mayor que en áreas similares fuera de ellas.

En las ZEPA, igual que fuera de ellas, pueden declararse incendios, pero la solución no es eliminar los márgenes, la vegetación natural ni la protección ambiental, sino mantener una gestión activa —que no intensiva— capaz de combinar la producción agraria con la prevención de incendios y la conservación de la biodiversidad.

5. Les dades científiques mostren clarament que les mesures de gestió aplicades son efectives per conservar les poblacions d'ocells esteparis

Diversos estudis científics i projectes aplicats demostren que la gestió que es du a terme dins les ZEPA de l'àmbit geogràfic del Segarra-Garrigues han permès revertir o atenuar el declivi de les poblacions d'espècies amenaçades, contràriament el que està passant en altres zones d'Espanya on no s'ha realitzat gestió. Sense aquesta protecció i gestió, la conversió en regadiu i la intensificació dels conreus de secà hauria eliminat fa temps de forma irreversible els hàbitats agrícoles extensius que sustenten bona part de la biodiversitat de les zones de secà de la Plana de Lleida.

En les zones on s'ha fet gestió, les poblacions de sisó s'han mantingut estables i amb densitats superiors en comparació amb les zones on no s'ha aplicat gestió. Les poblacions de gaig blau, esparver cendrós, xoriguer petit, calàndria o terrorola vulgar han incrementat els seus efectius de forma progressiva. Fins i tot l'aloja becuda, una de les espècies més delicades, ha retornat a la Timoneda d'Alfés després de la seva extinció a Catalunya, i la xurra i la ganga utilitzen de forma activa els hàbitats que es generen com a resultat de la gestió dins de les ZEPA. En resum, els seguiments indiquen que les espècies d'ocells esteparis responen positivament a les mesures de gestió aplicades, però també que cal emprendre mesures addicionals i complementàries per poder assegurar poblacions viables a llarg termini.

5. Los datos científicos muestran claramente que las medidas de gestión aplicadas son efectivas para conservar las poblaciones de aves esteparias

Diversos estudios científicos y proyectos aplicados demuestran que la gestión llevada a cabo dentro de las ZEPA del ámbito geográfico del Segarra-Garrigues ha permitido revertir, detener o ralentizar el declive de las poblaciones de especies amenazadas que han desaparecido o que están en mayor regresión en otras zonas de España donde no se ha realizado gestión. Sin esta protección y gestión, la conversión en regadío y la intensificación de los cultivos de secano habrían eliminado hace tiempo, de forma irreversible, los hábitats agrícolas extensivos que sustentan buena parte de la biodiversidad de las zonas de secano de la Plana de Lleida.

En las zonas donde se ha llevado a cabo gestión, las poblaciones de sisón se han mantenido estables y con densidades superiores en comparación con las zonas donde no se ha aplicado gestión. Las poblaciones de carraca, aguilucho cenizo, cernícalo primilla, calandria o terrera común han incrementado sus efectivos de forma progresiva. Incluso la alondra ricotí, una de las especies más delicadas, ha regresado a la Timoneda de Alfés tras su extinción en Cataluña, y la ganga ortega y la ganga ibérica utilizan de forma activa los hábitats que se generan como resultado de la gestión dentro de las ZEPAs. En resumen, los seguimientos indican que las especies de aves esteparias responden positivamente a las medidas de gestión aplicadas, pero también que es necesario emprender medidas adicionales y complementarias para poder asegurar poblaciones viables a largo plazo.

Vivim un moment en què la pèrdua de biodiversitat i la crisi climàtica avancen de manera paral·lela i interconnectada. L'expansió del regadiu i la intensificació agrícola agreugen aquests impactes i comprometen la capacitat del territori per mantenir els seus recursos naturals i productius. Les sequeres recurrents —com la del 2022, que va obligar a restringir massivament els regs— en són un exemple clar. En aquest context, l'ampliació del regadiu dins les ZEPA és una estratègia que contradiu els objectius d'adaptació climàtica i de conservació de la biodiversitat establerts per la Unió Europea.

Vivimos un momento en que la pérdida de biodiversidad y la crisis climática avanzan de manera paralela e interconectada. La expansión del regadío y la intensificación agrícola agravan estos impactos y comprometen la capacidad del territorio para mantener sus recursos naturales y productivos. Las sequías recurrentes —como la de 2022, que obligó a restringir masivamente los riegos— son un ejemplo claro. En este contexto, la ampliación del regadío dentro de las ZEPA es una estrategia que contradice los objetivos de adaptación climática y de conservación de la biodiversidad establecidos por la Unión Europea.

La nova Llei europea de Restauració de la Natura (Reglament UE 2024/1991) reforça aquesta visió, instaurant l'obligació de recuperar ecosistemes degradats —entre ells els sistemes agrícoles intensius— i de millorar l'estat dels hàbitats i de les espècies en regressió abans del 2030. Aquest marc europeu reforça la necessitat de conduir els sistemes productius cap a models més sostenibles, capaços de conservar el sòl, l'aigua i la biodiversitat, i ofereix a les autoritats catalanes i al sector agro-ramader una oportunitat clau per impulsar models productius més sostenibles, basats en la eficiència, la diversificació i la restauració dels ecosistemes, especialment dins les ZEPA i la Xarxa Natura 2000. Els problemes del sector agrari són en gran mesura estructurals i no pas conseqüència de les polítiques ambientals. El malestar legítim del sector agrari no pot traduir-se en retrocessos en les polítiques de protecció de la natura, sinó en la recerca conjunta de solucions justes i efectives, i que situïn la prudència ecològica i el futur del territori al centre de les decisions.

La nueva Ley Europea de Restauración de la Naturaleza (Reglamento UE 2024/1991) refuerza esta visión, estableciendo la obligación de recuperar ecosistemas degradados —entre ellos los sistemas agrícolas intensivos— y de mejorar el estado de los hábitats y especies en regresión antes de 2030. Este marco europeo refuerza la necesidad de orientar los sistemas productivos hacia modelos más sostenibles, capaces de conservar el suelo, el agua y la biodiversidad, y ofrece a las autoridades catalanas y al sector agro-ganadero una oportunidad clave para impulsar modelos productivos más sostenibles, basados en la eficiencia, la diversificación y la restauración de los ecosistemas, especialmente dentro de las ZEPA y la Red Natura 2000. Los problemas del sector agrario son en gran medida estructurales y no consecuencia de las políticas ambientales. El malestar legítimo del sector agrario no puede traducirse en retrocesos en las políticas de protección de la naturaleza, sino en la búsqueda conjunta de soluciones justas y efectivas que sitúen la prudencia ecológica y el futuro del territorio en el centro de las decisiones.

Signen a títol personal:

Investigadors i investigadores de diverses institucions científiques i universitàries vinculades a l'estudi i la gestió del medi natural i agrari.
6 de novembre de 2025

Firman a título personal:

Investigadores e investigadoras de diversas instituciones científicas y universitarias vinculadas al estudio y la gestión del medio natural y agrario.
6 de noviembre de 2025

1. **Aina Garcia Reventós.** Investigadora. Centre de Recerca i Aplicacions Forestals. CREAM
2. **Ana Benítez.** Científica Titular. Departamento de Biogeografía y Cambio Global. Museo Nacional de Ciencias Naturales. CSIC.
3. **Ana Sanz Pérez.** Investigadora Postdoctoral. Instituto Mixto de Investigación en Biodiversidad (IMIB). CSIC.
4. **Andrea Duane.** Investigadora. University of California, Davis.
5. **Antonio Hernandez Matias.** Professor Agregat. Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals. Universitat de Barcelona.
6. **Beatriz Arroyo.** Investigadora Científica. Directora. Instituto de Investigación en Recursos Cinegéticos (IREC). CSIC-UCLM-JCCM.
7. **Carlos A. Martin.** Profesor Titular. Departamento de Biodiversidad, Ecología y Evolución. Universidad Complutense de Madrid.
8. **Carolina Bravo Parraga.** Investigadora Postdoctoral. Departamento de Ecología. Universidad Autónoma de Madrid.
9. **Cristian Pérez Granados.** Investigador Ramon y Cajal. Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC).
10. **Cristina Armas.** Estación Experimental de Zonas Áridas. CSIC.
11. **Dani Oro de Rivas.** Professor de Recerca. Centre de Estudis Avançats de Blanes (CEAB). CSIC.
12. **Daniel Sol Rueda** Investigador Científic. CSIC/CREAF.
13. **David Giralt Jonama.** Investigador. Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC).
14. **David Serrano Larraz.** Científico Titular. Biológica de Doñana (EBD). CSIC.
15. **Eladio Garcia de la Morena.** Consultor Ambiental. Codirector Biodiversity Node.
16. **Emili García-Berthou.** Catedràtic d'Ecologia. Departament de Ciències Ambientals. Universitat de Girona.
17. **Ferran Sayol.** Investigador. Centre Tecnològic BETA, UVic-UCC.
18. **Francesc Sardà Palomera.** Investigador. Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC).
19. **Francisco I. Pugnaire.** Profesor de Investigación. EEZA-CSIC.
20. **Francisco Valera.** Científico Titular. Estación Experimental de Zonas Áridas (EEZA). CSIC.
21. **François Mougeot.** Profesor de Investigación. Instituto de Investigación en Recursos Cinegéticos (IREC, CSIC-UCLM-JCCM).
22. **Gerard Bota Cabau.** Investigador. Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC).
23. **Gustavo Tomás Gutiérrez.** Científico Titular. Estación Experimental de Zonas Áridas (EEZA). CSIC.

24. **Inés Sánchez Donoso** Supervisora Técnica de las Colecciones Científicas. Estación Biológica de Doñana (EBD). CSIC.
25. **Joan Estrada Bonell**. Consultor ambiental. Editor de l'Atles dels Ocells de Catalunya.
26. **Joan Navarro**. Científico Titular. Institut de Ciències del Mar (ICM). CSIC.
27. **Joan Real Orti**. Professor Titular. Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals. Universitat de Barcelona.
28. **Jordi Baucells**. President. Institut Català d'Ornitologia (ICO).
29. **Jordi Camprodon**. Professor de la Facultat de Ciències, Tecnologia i Enginyeries. Universitat de Vic/Universitat Central de Catalunya.
30. **Jordi Moya Laraño**. Científico Titular. Estación Experimental de Zonas Áridas (EEZA). CSIC.
31. **José Luís Tella Escobedo**. Profesor de Investigación. Estación Biológica de Doñana (EBD). CSIC.
32. **Josep Maria Bas Lay**. Professor Agregat. Departament de Ciències Ambientals. Universitat de Girona.
33. **Juan Traba**. Catedrático de Ecología. Departamento de Ecología. Universidad Autónoma de Madrid.
34. **Júlia Gómez Catusus**. Profesora Ayudante Doctora. Departamento de Ecología. Universidad Autónoma de Madrid.
35. **Laura Cardador Bergua**. Professora Lectora. Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals. Universitat de Barcelona.
36. **Laura Llorens Guach**. Professora Titular d'Universitat. Departament de Ciències Ambientals. Universitat de Girona.
37. **Lluís Brotons**. Investigador Científic. CSIC-CREAF.
38. **Manuel Morales**. Catedrático de Ecología. Departamento de Ecología. Universidad Autónoma de Madrid.
39. **Marc Anton**. Tècnic de recerca i seguiments. Institut Català d'Ornitologia (ICO).
40. **Mario Díaz**. Coordinador de la PTI AGRIAMBIO. Departamento de Biogeografía y Cambio Global. Museo Nacional de Ciencias Naturales. CSIC.
41. **Miguel Clavero**. Científico Titular. Estación Biológica de Doñana (EBD). CSIC.
42. **Narcís Prat**. Catedràtic Emèrit d'Ecologia. Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals. Universitat de Barcelona.
43. **Natalia Revilla Martín**. Investigadora. Col·laboradora Centre de Ciència i Recnologia Forestal de Catalunya (CTFC).
44. **Oriol Lapiedra**. Investigador Senior Severo Ochoa. Centre de Recerca i Aplicacions Forestals (CREAF).

45. **Pedro Rey Zamora.** Catedrático de Ecología. Departamento de Biología Animal, Biología Vegetal y Ecología, Universidad de Jaén.
46. **Pere Pons.** Professor Agregat. Departament de Ciències Ambientals. Universitat de Girona.
47. **Rocio Tarjuelo Mostajo.** Investigadora postdoctoral. Museo Nacional de Ciencias Naturales (MNCN). CSIC.
48. **Santi Mañosa Rifé.** Professor Titular. Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals. Universitat de Barcelona.
49. **Sergi Herrando.** President del Consell Europeu de Cens d'Ocells (EBCC).
50. **Txell Genovart.** Científica Titular. Centre de Estudis Avançats de Blanes (CEAB). CSIC.
51. **Víctor Sazatornil Luna.** Investigador. Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC).
52. **Vittorio Pedrocchi Rius.** Consultor Ambiental. Editor de l'Atles dels Ocells de Catalunya.
53. **Xabier Cabodevilla Bravo.** Profesor Ayudante Doctor. Universidad del País Vasco (EHU).
54. **Xavier Sans.** Catedràtic de Botànica. Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals. Universitat de Barcelona.